

Přihláška programu Progres

1) Kód programu (nevyplňujte – vyplní rektorát UK):
2) Název programu v českém jazyce: Centrum pro studium středověku Název programu v anglickém jazyce: Centre for the Study of the Middle Ages
3) Vědní oblast v českém jazyce: AA Filosofie a náboženství; AB Dějiny; AC Archeologie, antropologie, etnologie; AI Jazykověda; AJ Písemnictví, masmédia, audiovizize; AL Umění, architektura, kulturní dědictví Vědní oblast v anglickém jazyce: AA Philosophy and religion; AB History; AC Archaeology, anthropology, ethnology; AI Linguistics; AJ Literature, mass media, audiovisual activities; AL Art, architecture, cultural heritage
4) Výčet fakult a vysokoškolských ústavů UK, na kterých má být program uskutečňován: FF UK
5) Stručná anotace programu v českém jazyce: Centrum pro studium středověku (css.ff.cuni.cz) je otevřenou platformou, která se zaměřuje na interdisciplinární přístupy ve studiích středověku. Plán činnosti Centra v rámci programu Progres je strukturován volně tak, aby umožnil účinnou spolupráci specialistů z různých oborů (a to především bohemistické, latinské, staroseverské, anglické, německé, hebraistické a arabistické medievistiky, hudební vědy, dějin umění, historie, pomocných věd historických, religionistiky a archeologie). Hlavními cíli programu jsou zejména zintenzivnění spolupráce mezi obory a pracovníky, kteří na poli středověkých studií v rámci FF UK pracují, výrazné zapojení doktorandů, internacionalizace medievistického výzkumu a výuky na FF UK i UK a institucionalizované posílení odborného zájmu o problematiku středověku mezi studenty FF UK nabídkou specializovaných seminářů a propagací společně pořádaných jednorázových vědeckých akcí otevřených odborné veřejnosti. Strategicky a výzkumně tak půjde o posílení badatelských i organizačních vazeb mezi pracovníky na poli studia středověku, kteří ač nesporně patří ke špičkovým badatelům a pedagogům oboru v celé České republice, nemohli dosud z různých důvodů s prospěchem využívat organizačně stmelené, kolegiální, mezinárodně integrované a na aktuální výzvy současného akademického světa pružně reagující platformy, která vyvíjí soustavnou činnost v podobě výzkumných projektů domácích (ve spolupráci jednotlivců, ústavů i kateder v rámci FF UK a ve spolupráci externí) i projektů zahraničních, která synergicky sjednocuje lidský a badatelský potenciál (postdocí, externí spolupráce) a která sdílí strategické informace, vědecké poznatky a péči o studenty ve všech typech studia s důrazem na studium doktorské.

V rámci CSS vzniknou tři tematické platformy: „Sousedství“, „Materiální text“ a „Neporozumění“. Kromě tradičních výstupů (monografie, studie v periodících, výstavy atd.) se program zaměří na vytváření edic a komentovaných překladů středověkých děl. Bude strategicky rozvíjena mezinárodní spolupráce a připravovány nové mezinárodní projekty. Vznikne rovněž společný medievistický doktorandský seminář. Program pamatuje rovněž na soustavné pěstování prudce se rozvíjejícího a badatelsky i pedagogicky nesmírně produktivního oboru *digital humanities*, jenž je do medievistického výzkumu a výuky na FF UK doposud zapojen pouze v malé míře.

Stručná anotace programu v anglickém jazyce:

The Centre for the Study of the Middle Age is an open academic platform engaged in interdisciplinary approaches to medieval studies. Its plan of activities is structured loosely so as to facilitate effective cooperation by specialists in diverse subjects – in particular, philology (mainly Czech, Latin, Old Norse, English, German, Hebrew and Arabic), musicology, history of art, history, auxiliary historical sciences and archive studies, religious studies and archaeology. The Centre’s activities will principally be targeted at fostering cooperation between medievalists at the Faculty of Arts both in individual and institutional terms, at increasing involvement of PhD students in, as well as increasing internalisation of, medievalist research and teaching, and at promoting general interest in medieval studies by means of special seminars and a variety of academic events organized at the Faculty of Arts and open to students as well as to the public.

The Centre will thus provide all-round backing for the Faculty’s medievalists, who rank among the very best in the Czech Republic but whose research has so far been hampered by insufficient cooperation and limping organisation, so that they will benefit from being part of an organisationally compact and internationally integrated platform that will be supportive to efficient teamwork and flexibility in meeting the demands of the present-day academe, in implementing a wide range of domestic as well as international scholarly and teaching projects, and in putting to the best of use the synergy of sharing strategic information, research data as well as tasks and responsibilities of teaching (with an emphasis on PhD studies).

The Centre will launch three thematic research platforms titled “Medieval Proximities”, “Material Text” and “Misapprehension”, respectively. Aside from standard kinds of output (such as domestic and international projects producing monographs, articles in periodicals, exhibitions), the present programme will also focus on editions and translations (with commentaries) of medieval works. No less importantly, a determined effort will be made to foster, both in the research and educational domain, digital humanities – a field burgeoning internationally, but as yet little developed and academically integrated in the Czech Republic. In the sphere of teaching, one of the priorities will be a PhD seminar in medieval studies.

6) Údaje o koordinátorovi

Koordinátor je akademickým nebo vědeckým pracovníkem s většinovým pracovním úvazkem na UK nebo na společném pracovišti UK a Akademie věd ČR, v. v. i.; jde-li o pracovníka zařazeného na lékařské fakultě, vztahuje se podmínka většinového pracovního úvazku na součet úvazků na UK a v příslušné fakultní nemocnici; úvazek na UK však musí vždy činit nejméně 0,5. Koordinátor nemůže být členem rady jiného programu Progres.

Jméno, příjmení, tituly: prof. PhDr. Jan Čermák, CSc.	
Fakulta (VŠ ústav) UK: FF	
Telefon: (+420) 221619277	E-mailová adresa: jan.cermak@ff.cuni.cz

Stručný životopis koordinátora

Jméno, příjmení, tituly: Jan Čermák, prof. PhDr. CSc.	
Fakulta, VŠ ústav: FF UK	E-mailová adresa: jan.cermak@ff.cuni.cz
Vědecký profil:	
<u>Zaměstnání a zkušenosti:</u>	
1985 M.A. – anglický jazyk a literatura – český jazyk a literatura – finský jazyk a literatura, FF UK	
1994 CSc., anglický jazyk, FF UK	
2003 doc., anglický jazyk, FF UK	
2014 prof., anglický jazyk, FF UK	
<u>Badatelské zájmy:</u>	
historická lingvistika, teorie jazykové změny, jazyková typologie, dějiny anglického jazyka s důrazem na staro- a středoanglické období, dějiny finského jazyka, anglická středověká literatura (epos, rytířský román), <i>Kalevala</i> a finská lidová poezie	
<u>Výběr z působení v zahraničí:</u>	
2012- člen redakční rady <i>The European Journal of English Studies</i>	
2013- hostující profesor, Centre for Medieval and Early Modern Studies, University of Kent in Canterbury, Spojené království	
2013- člen redakční rady <i>Studia Anglica Posnaniensia</i> (Poznań, Polsko)	
2015- člen ediční rady časopisu Working Papers in Early English Lexicology and Lexicography (WPEELEX), La Rioja, Spain	
2016- člen ediční rady časopisu Zeitschrift für Wortbildung / Journal of Word-formation (Univerzita Siegen, Německo)	
<u>Granty, ceny</u>	
2015 Eepospalkinto („Cena za epos“, udělovaná helsinskou Kalevalaseura („Kalevalská společnost“) za monografii „ <i>Kalevala</i> Eliase Lönnrota a Josefa Holečka v moderní kritické perspektivě“	
2015 Cena ministryně školství, mládeže a tělovýchovy za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací	
Publikační činnost za posledních 10 let:	
<u>5 nejvýznamnějších publikací:</u>	
Čermák, J. (ed.): <i>Jako když dvoranou proletí pták. Antologie nejstarší anglické poezie a prózy (700–1100)</i> . Praha: Triáda, 2009	

Čermák, P. – Poeta, C. – Čermák, J.: *Pražský lingvistický kroužek v dokumentech*. Praha, Academia, 2012

Čermák, J.: „Behēmas þā Hildlatan: Bēowulf and its First Translation into Czech“. In: Szarmach, P. – Schulman, J. (eds.): *Beowulf at Kalamazoo: Essays on Translation and Performance*. Western Michigan University, Medieval Institute Publications, 2012, 105–116

Čermák, J.: *Kalevala Eliase Lönnrota a Josefa Holečka v moderní kritické perspektivě*. Praha: Academia, 2014

Čermák, F. – Čermák, J. – Obstová, Z. – Vachková, M.: *Language Periphery Monocollocable words in English, Italian, German and Czech*. Studies in Corpus Linguistics 74. Amsterdam: John Benjamins, 2016

7) Údaje o dalších navrhovaných členech rady programu

Jméno, příjmení, tituly	Fakulta (VŠ ústav) UK
Martin Bažil, PhD.	FF UK
prof. Marie Bláhová	FF UK
prof. Lenka Bobková	FF UK
doc. Daniel Boušek	FF UK
doc. Lucie Doležalová	FF UK
doc. David Eben	FF UK
Tomáš Klír, PhD.	FF UK
doc. Michaela Ottová	FF UK

Stručné životopisy navrhovaných členů rady

Jméno, příjmení, tituly: Martin BAŽIL, Mgr., Ph.D.	
Fakulta, VŠ ústav: FF UK	E-mailová adresa: (martin.bazil@ff.cuni.cz)
Vědecký profil:	
<u>Zaměstnání a zkušenosti (včetně zahraničních):</u>	
2005-	asistent, od 2006 odborný asistent, Ústav řeckých a latinských studií, FF UK
2005-2010	odborný pracovník (doktorand/postdoktorand), Filosofický ústav AV ČR
2011-2013	postdoktorand (stipendium Humboldt-Stiftung), FU Berlin a LMU München
2013-2014	výuka (externí), Freie Universität, Berlín
2015-2016	vyučující (wissenschaftlicher Mitarbeiter), Universität Rostock
<u>Badatelské zájmy:</u>	

Latinská literatura pozdní antiky, středověku a raného novověku: raně křesťanská poezie, utváření pojmu textu v pozdní antice, středověké drama a divadlo, jezuitské školské divadlo v české provincii, dějiny a teorie překladu (zejména básnického) z antických literatur

Výběr ze zahraničních konferencí (za posledních 5 let):

- 2013 XIV. kongres Société internationale pour l'étude du théâtre médiéval, Poznań – příspěvek: *Feces super culum. Les éléments scatologiques dans le Masticár*
- 2014 kongres *Society of Biblical Literature* (USA), Vídeň – příspěvek: *Deterior ac decolor aetas. Die alttest. Geschichte als vier Zeitalter der Menschheit bei Proba*
- 2015 *Morphogrammata – The lettered art of Optatian*, Köln, Morphomata-Kolleg – příspěvek: *Textus (in)textus. Der Textbegriff bei Optatian*
- 2015 From Text to Scenics (Research on the history of early drama and theatre), Univerzita Eger (Maďarsko), příspěvek: *Text als Kombiniertkunst – Latein und Volkssprache, Gesang und gesprochenes Wort im Wiener Passionsspiel*
- 2015 *Ausone en 2015: Bilan et nouvelles perspectives*, Université de Paris-Ouest – příspěvek: *Le « Cento nuptialis » et les critères du succès d'un centon d'après Ausone*

Publikační činnost za posledních 10 let:

Shrnutí:

Publikační činnost zaměřena zejména na problematiku středověkého divadla a utváření křesťanské literární kultury v pozdní antice. 1 zahraniční monografie (Brepols), 14 statí v zahraničních recenzovaných časopisech (*European Medieval Drama*, *Zeitschrift für deutsches Altertum*), sbornících a kolektivních monografiích, 24 vědeckých statí v češtině.

5 nejvýznamnějších publikací:

- Bažil, M.: *Centones Christiani*, Brepols, Turnhout – Paris 2009
- Bažil, M.: „*In theutonico eadem sunt. Zur Variabilität der Beziehung zwischen Latein und Volkssprache in den zweisprachigen geistlichen Spielen bis zum Anfang des 14. Jahrhunderts*“, *Zeitschrift für deutsches Altertum* 141/2, 2012, s. 173-189
- Bažil, M.: „*Strophes chantées et strophes parlées dans les Jeux de Pâques bilingues de l'Europe centrale*“, *European Medieval Drama* 12, 2008, s. 149-162
- Bažil, M.: „*Nioba Christiana? Carmen de martyrio Macchabaeorum of Late Antiquity and the Ovidian story of Niobe*“, *AUCP Philologica – GLP* 24, 2012, s. 25-38
- Bažil, M.: „*Le Cento nuptialis d'Ausone et Virgile, otage d'un combat herméneutique*“, in *Ausone 2015 – Bilan et perspectives*, ed. É. Wolff, Paris 2016 (v tisku).

Jméno, příjmení, tituly: Marie Bláhová, Prof., PhDr., DrSc.

Fakulta, VŠ ústav: FF UK

E-mailová adresa: marie.blahova@ff.cuni.cz

Vědecký profil:

Zaměstnání a zkušenosti:

1967 archivářka v Okresním archivu Praha – západ

1968 – 1969 Státní ústřední archiv v Praze

1969-1971 interní aspirantura na FF UK

1971-1973 odborná pracovnice katedry pomocných věd historických a archivního studia

1973 odborná asistentka, 1988 docentka, 1997 profesorka katedry PVHAS FF UK

Badatelské zájmy:

Pomocné vědy historické (především chronologie, diplomatika, kodikologie); písemná kultura středověku, kulturní dějiny českého středověku (historická kultura, memoria, komunikace) + české dějiny vrcholného středověku.

Členství v mezinárodních komisích

Commission internationale de diplomatique (Commission interne de Comité international des sciences historique)

Medieval Chronicle Society (an international and interdisciplinary organisation founded to facilitate the work of scholars interested in medieval chronicles, or more generally medieval historiography)

Komise Nagrody „Studiów Źródłoznawczych” im. Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego, Warszawa

Výběr ze zahraničních konferencí za posledních pět let:

2012 – „3rd Biennial Oxford/Cambridge International Chronicles Symposium“, příspěvek: The Genealogy of the Czech Luxembourgs in Contemporary Historiography and Political Propaganda

2012 – 13th International Congress of Diplomats: „Les formulaires – Compilation et circulation des modèles d’actes dans l’Europe médiévale et moderne“, „Les formulaires dans la Bohême des Přemyslides (13e- début du 14e siècles)“

2013 – Nauki Dające Poznawać Źródła Historyczne; Znaki i symbole w przestrzeni publicznej od średniowiecza do czasów współczesnych (Kazimierz Dolny), příspěvek „Gesta a slova. Zajištění dispozice v nejstarších listinách přemyslovských panovníků“

2013 – Stadtchronistik in den Lausitzen in vergleichender Perspektive Internationale Herbsttagung der Oberlausitzischen Gesellschaft der Wissenschaften 2013 (Bautzen), příspěvek: „Städtische und bürgerliche Geschichtsschreibung in den spätmittelalterlichen historischen böhmischen Ländern“

2014 – International Medieval Congress 2015 (Leeds), příspěvek „Charles IV and his administration“

2015 – 14th International Congress of Diplomats: „I documenti del commercio e dei mercanti tra medioevo e età moderna (XII-XVII sec.) / Les documents du commerce et des marchands entre Moyen Âge et époque moderne (XIIe-XVIIe siècle)“, Rome, příspěvek: „Handel und Schriftkultur in den böhmischen Ländern im Spätmittelalter“

2012–2015: XV-XIX Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu konference Kultura Europy środkowej, Systemy reprezentacji i parlamentaryzm w Europie środkowej w rozwoju historycznym (Zabrze)

Výběr z publikační činnosti za posledních 10 let:

Shrnutí:

Publikační činnost zaměřena zejména na problematiku písemné kultury a středověku, pomocných věd historických, středověkých mentalit a historiografie.

Nejvýznamnější publikace:

- The Function of the Saints in Early Bohemian Historical Writing, in: The Making of Christian Myths in the Periphery of Latin Christendom (c. 1000-1300), ed. by Lars Boje Mortensen, Copenhagen 2006, s. 83-119
- Herrschergenealogie als Modell von Dauer des „politischen Körpers“ des Herrschers im mittelalterlichen Böhmen, in: Das Sein der Dauer, *Miscellanea mediaevalia* 34, Berlin–New York 2008, s. 380-397
- Písemná kultura přemyslovských Čech, in: Petr Sommer, Dušan Třeštík, Josef Žemlička (eds.), *Přemyslovci. Budování českého státu*, Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2009, s. 508-529
- *Encyclopedia of the Medieval Chronicle* 1-2, General editor Graeme Dunphy, Brill, Leiden – Boston 2010, ISBN 978-09-04-184640 (54 hesel o české historiografii)
- Böhmens Spannungsverhältnis zum Reich im Spiegel der böhmischen Historiographie der Přemyslidenzeit, in: *Böhmen und seine Nachbarn in der Přemyslidenzeit*, hrsg. von Ivan Hlaváček und Alexander Patschowski, Ostfildern 2011, s. 341-384
- Macht und Machtausübung im Licht der böhmischen Geschichtsschreibung des 12. Jahrhunderts, in: *Macht und Spiegel der Macht. Herrschaft in Europa im 12. und 13. Jahrhundert vor dem Hintergrund der Chronistik*, hrsg. von Norbert Kersken und Grischa Vercamer, Wiesbaden 2013, s. 359-381
- Die Herrscherurkunden in den böhmischen Ländern in der Zeit der přemyslidenischen Fürsten (bis zum Ende des 12. Jahrhunderts): Formular – Stilistik – Funktion, in: *Urkunden und ihre Erforschung. Zum Gedenken an Heinrich Appelt*, hrsg. von Werner Maleczek, Böhlau Verlag Wien 2014, s. 207-225
- Die Anfänge der Kodifikationen des Landrechts in Böhmen, in: *Das Gesetz – The Law – La Loi*, hrsg. von Andreas Speer, *Miscellanea Mediaevalia* 38, Berlin/Boston 2014, s. 137-151
- The Genealogy of the Czech Luxembourgs in Contemporary Historiography and Political Propaganda, *The Medieval Chronicle* IX, Leiden – Boston 2015, s. 1-32
- *Liber viaticus Jana ze Středy. Komentářový svazek ke zmenšené reprodukci rukopisu XIII A 12* Knihovny Národního muzea v Praze., Marta Vaculínová | Pavel Brodský | Kateřina Spurná (eds), Academia, kapitola Osobnost Jana ze Středy – v tisku
- Marie Bláhová, Zuzana Lukšová, Martin Nodl, Karel IV. v soudobých kronikách, nakl. Argo – v tisku

Jméno, příjmení, tituly: Lenka Bobková, prof. PhDr., CSc.

Fakulta, VŠ ústav: FF UK

**E-mailová adresa: lenka.bobkova@ff.cuni.cz,
l.bobkova@centrum.cz**

Vědecký profil:

1979-1993 Pedagogická fakulta v Ústí nad Labem (od 1993 součást Univerzity Jana Evangelisty Purkyně), 1991–1993 proděkanka

1992 CSc., Historický ústav ČAV

1993 doc., Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

1993 - dosud Ústav českých dějin, FF UK v Praze, doc., prof.

2005 prof., obor: české dějiny, Univerzita Karlova

2007 dr.h.c., Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Badatelské zájmy:

Dějiny středověku, se zaměřením na podobu státnosti České koruny ve 14. – 16. století, vztahy mezi centrem a ostatními korunními zeměmi, kulturní kontakty, vnímání zemského a celokorunního prostoru, symboly české koruny, otázky správy atd.

Výběr ze zahraničních konferencí a působení v zahraničí:

2014 - Akteure mittelalterlicher Außenpolitik: Das Beispiel Ostmitteleuropas, Internationale Fachtagung, Marburg

2010–2013: za českou stranu řešitelka mezinárodního projektu EuroCORECODE *Cuius Regio. An analysis of the cohesive and disruptive forces destining the attachment of groups of persons to and the cohesion within regions as a historical phenomenon* (ESF a GAČR COR/10/E008)

2000-2013 vedení projektu Korunní země v dějinách českého státu (I-VI) za podpory několika grantů GAČAV a VZ, 6 vydaných publikací s mezinárodním zastoupením

Publikační činnost za posledních 10 let:

Shrnutí:

Publikační činnost zaměřena na dějiny Lucemburků a na problematiku projevů státnosti ve středověku (integrace, desintegrace, konglomerátní stát) na příkladu České koruny ve 14. - 16. stol., otázky vytváření regionů, projevy jejich vnímání, kulturní vazby mezi zeměmi.

5 nejvýznamnějších publikací:

- 7. 4.1348. Ustavení Koruny království českého. Český stát Karla IV., Havran, Praha 2006 (Dny, které tvořily české dějiny, sv. 12)
- Horní a Dolní Lužice (= Stručná historie států), Praha, Libri, 2008 (spolu s Janem Zdichyncem a Luděkem Březinou), monografie
- Česká koruna na rozcestí. K dějinám Horní a Dolní Lužice a Dolního Slezska na přelomu středověku a raného novověku (1437–1526), Praha 2010 (+ kol.)
- František Šmahel – Lenka Bobková (eds.), Lucemburkové. Česká koruna uprostřed Evropy, Praha 2012
- *Die Goldene Bulle und die Rechtsverfügungen Karls IV. in den Jahren 1346-1356*, in: Die Goldene Bulle. Politik – Wahrnehmung – Rezeption, Bd. 2, hgg. von Ulrike

Hohensee/ Mathias Lawo/ Michael Lindner/ Michael Manzel/ Olaf B. Rader, Berlin
2009, s. 713-736 -studie

Jméno, příjmení, tituly: Daniel Boušek, doc. Ph.D.

Fakulta, VŠ ústav: FF UK, ÚBVA

E-mailová adresa: daniel.bousek@ff.cuni.cz

Studium, zaměstnání a působení v zahraničí:

- 2016 Humboldt Research Fellowship (18 měsíců)
2015 (LS) fellowship na Herbert D. Katz Center for Advanced Judaic Studies, University of Pennsylvania
2015 habilitace, obor: Teorie a dějiny literatur zemí Asie a Afriky
2006 Ph.D., FF UK
2000 Mgr. FF UK, obor hebraistika – arabistika

Badatelské zájmy:

Hebrejská středověká cestopisná literatura; dějiny a kultura Židů v islámských zemích ve středověku; judeo-arabská literatura; hebrejská sekulární středověká literatura; polemika mezi islámem a judaismem ve středověku

Výběr ze zahraničních konferencí:

- 2016 9th Congress of the *Société d'études samaritaines*, "The Story of the Prophet Muhammad's Encounter with a Jew, a Christian, and a Samaritan: the Version from Abū al-Faṭḥ's *Kitāb al-Tārīkh* and Its Context"
- 2015 Centrum für Nahoststudien Halle, symposium: Interreligious Polemics between Jews, Muslims and Samaritans in the Medieval and Early Modern Period, "Gematria in Abd al-Haqq al-Islami's anti-Jewish Pamphlet"
- 2014 European Association for Jewish Studies, Paříž: "The influence of Ibn Hazm's anti-Rabbinic polemic on Petrus Alfonsi's *Dialogus contra Iudaeos*: A Very Preliminary Study"
- University of Tübingen – invited speaker, "Literary polemics between Islam and Judaism in the Middle Ages"

Členství v organizacích:

The Society for Judaeo-Arabic Studies

5 nejvýznamnějších publikací:

1. „Entangled Arguments: A Survey of Religious Polemics between Islam and Judaism in the Middle Ages”, Alexander Dubrau et al. (eds.), *Legacies, Transfers and Polemics: Interactions between Judaism, Christianity and Islam from Late Antiquity to the Present*, Tübingen: Mohr Siebeck (v tisku)
2. „The abrogation of Mosaic Law in Judaism's Medieval Polemic with Islam: Se'adyah Gaon, Ya'qūb al-Qirqisānī, Maimonides“, Marcela Zoufalá (ed.). *Jewish Studies in the 21st Century: Prague - Europe – World*. Wiesbaden: Harrassowitz, 2014, s. 29–57.

3. „Polemics in the Age of Religious Persecution: Maimonides’ Attitude towards Islam“, *Asian and African Studies*. 2011, 20, 1, s. 46–85.
4. *Polemika judaismu s islámem. Šelomo ibn Adret a Šim’on Cemach Duran*, Praha: Academia, 2015. 275 s.
5. *Polemika islámu s judaismem a hebrejskou Biblií ve středověku. Ibn Ḥazm a Samaw’al al-Maghribī*, Praha: Academia, 2013. 450 s.

Jméno, příjmení, tituly: Lucie Doležalová, doc., PhD		
Fakulta, VŠ ústav: FF UK	E-mailová lucie.dolezalova@ff.cuni.cz	adresa:
Vědecký profil:		
<u>Zaměstnání a zkušenosti (výběr):</u>		
od 10/2008	asistentka, poté docentka na ÚŘLS FF UK (50%)	
od 03/2008	asistentka, poté docentka na FHS UK (50%)	
04/2011-10/2014	věd. prac. v CMS FIÚ AV ČR (20%, od 11/2013 10%)	
<u>Badatelské zájmy:</u>		
středověká latinská literatura a práce s rukopisy, mnemotechnika a umění paměti, parodie, zbožnost		
<u>Granty, stipendia, ocenění:</u>		
<ul style="list-style-type: none"> • COST CZ – Nové interpretační komunity: Kontexty náboženské proměny v pozdně středověkých a raně novověkých českých zemích (vedoucí projektu, 2015-2017) • Digital Editing of Medieval Manuscripts – Erasmus+ KA2: SP – vedoucí, 2014-2017) • spoluúčast na projektu dr. P. Rychterové ERC StG OVERMODE, 04/2011–09/2014 • program AKTION – spolupráce s vídeňskými mediolatinisty: studentské konference <i>Text Manuscript and Context in Latin Late Antiquity and the Middle Ages</i>, 2013–2014 • dvouměsíční výzkumné stipendium v Centre for Medieval Studies, Bergen, Norsko, 2012 • dvouletý projekt “Innovative Scholarship for Digitized Medieval Manuscripts Delivered in an Interoperable Environment” podporovaného Mellonovou nadací, 2011–2013 • tříletý postdokovský grant, GA ČR, P405/10/P112 “Obskurní ve středověké rukopisné kultuře: Versus maligni angeli a další nesrozumitelnosti”, 2010–2012 • Sciex Crus postdokovské stipendium (šestiměsíční pobyt v Zürichu), 2010 • EEA grant – Exchange of experts (výzkumná spolupráce s Norskem), Bergen, 2009 		
<u>Členství v mezinárodních společnostech a radách:</u>		
<ul style="list-style-type: none"> • Young Academy of Europe (od 2016) • ediční rada <i>Digital Philology: A Journal of Medieval Cultures</i> (Johns Hopkins U., od 2012) • S.I.S.M.E.L., Florencie (od 2010) • Ediční rada <i>Ricerche Intermedievali</i> (Alessandria, Edizioni dell’Orso) od 2011 		

Publikační činnost za posledních 10 let (výběr):

L.D., F.G. Kiss a R. Wójcik, *The Art of Memory in Late Medieval East Central Europe*. Paris: L'Harmattan, 2016.

L.D. *Obscurity and Memory in Late Medieval Manuscript Culture: The Case of the 'Summarium Biblie'*. Krems: Medium Aevum Quotidianum, 2012.

L.D. *Reception and Its Varieties: Reading, Re-Writing and Understanding 'Cena Cypriani' in the Middle Ages*. Bochumer Altertumswissenschaftliches Colloquium 75. Trier: Wissenschaftliches Verlag, 2007.

L.D., Michal Dragoun a Adéla Eberonová, eds. *Ubi est finis huius libri deus scit. Středověká knihovna augustiniánských kanovníků v Roudnici nad Labem*. Praha: Scriptorium, 2015.

L.D. a K. Rivers, eds. *Medieval Manuscript Miscellanies: Composition, Authorship, Use*. Krems: MAeQ, 2013.

L.D. a T. Visi, eds. *Retelling the Bible: Literary, Historical, and Social Contexts*. Frankfurt am Main: P. Lang, 2011.

L.D. *The Making of Memory in the Middle Ages*. Leiden: Brill, 2010.

Jméno, příjmení, tituly: EBEN, David, Doc. Ph.D. PhDr.

Fakulta, VŠ ústav: FF UK

E-mailová adresa: (david.eben@ff.cuni.cz)

Vědecký profil / vzdělání:

- Filosofická fakulta Univerzity Karlovy – obor hudební věda (1991)
- Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris – obor „direction de chœur grégorien“ (dirigování gregoriánského sboru) (1991)
- Postgraduální studium na Ústavu hudební vědy FFUK – ukončeno obhájením doktorské práce „Die Offiziumsantiphonen der Adventszeit“ (2003)
- Habilitace v oboru hudební teorie (HAMU 2007)
- Od r. 1993 – umělecká činnost se souborem Schola Gregoriana Pragensis

Zaměstnání a zkušenosti:

1993-současnost pedagog v Ústavu hudební vědy na Filosofické fakultě UK

2008-2013 Assistenz-Professor Gregorianik na Universität Luzern (Švýcarsko)

Badatelské zájmy:

Středověká hudba, gregoriánský chorál a jeho interpretace, neumová a chorální notace, hudební kultura českého středověku a jeho prameny, liturgie

Účast na odborných konferencích a seminářích (výběr)

- **Meetings of the International Musicological Society Study Group „Cantus planus“** – konference pořádané mezinárodní studijní skupinou zaměřenou na středověký

liturgický zpěv: aktivní účast s referátem (viz soupis publikací): Pécs 1990, Eger 1993, Vissegrad/Esztergom 1998, Niederaltaich 2006, Wien 2011

- **Medieval and Renaissance Music Conference (MedRen):** Tours 13.-16. 7. 2005 - referát „Augmenter ou éliminer? Une réflexion sur le mécanisme de structuration dans l’office“; Bruxelles 6.-9. července 2015 – referát „Office Antiphons: *ideae clarae et distinctae*?“
- „**Staré a nové v repertoáru officia**“ (Alt und neu im Repertoire des Offiziums): 26. 10. 2005 - Uspořádání semináře v Ústavu hudební vědy FFUK za účasti dvou renomovaných zahraničních lektorů, Davida Hileyho (Universität Regensburg) a Keese Pouderoijena (Universität für Musik und darstellende Kunst Wien)
- Spolupořádání konference **Musik der Kirche – Musik in der Kirche, Tagung der Theologischen Fakultät, Universität Luzern, 30. 9. – 2. 10. 2010:** referát „Der Blick von Oben. Gregorianische Inspiration im Werk von Petr Eben“
 - Forschungskolloquium „**Musikalische Lyrik um 1400**“, Universität Basel, 1. 12. 2011: referát „Das Repertoire der böhmischen Utraquisten im 15. Jahrhundert“

Současné badatelské aktivity

- V roce 2012 založil společně s doktorandem Janem Koláčkem databázi **Fontes Cantus Bohemiae** pro inventarizaci českých pramenů. Tato databáze je propojena s mezinárodní sítí databází chorálního repertoáru **Cantus index**. Na pramenném výzkumu se pod vedením D. Ebena podílejí také doktorandi a studenti Ústavu hudební vědy FFUK. (viz www.cantusbohemiae.cz)

Členství v mezinárodních radách:

Činnost v grantové komisi GAČR (Panel 409)

Publikační činnost za posledních 10 let:

- L’office de saint Eloi dans les manuscrits de la confrérie des orfèvres de Prague, in: De Noyon à Prague, Le culte de Saint Eloi en Bohême médiévale, Praha 2007, p. 115-156
- Gregorianik – Gegenwart einer grossen Tradition, in: Schweizerische Kirchenzeitung 15/16 2009,
- Eschatologie und Hoffnung in der Liturgie, in: Alter und Bildung, 30 Jahre Seniorenbildung in Luzern, ed. Wolfgang Müller, Fribourg 2010, S. 121-126
- Svatojiřský antifonář (Praha, Národní knihovna České republiky, XIV B 13), kompletní index repertoáru pro databázi Cantus. Viz: <http://cantusdatabase.org/source/413580/cz-pu-xiv-b-13>
- Der Blick von Oben. Gregorianische Inspiration im Werk von Petr Eben; publikováno ve sborníku z konference: „Musikalische und theologische Etüden zum Verhältnis von Musik und Theologie“, Hg. Wolfgang Müller, Zürich 2012, s. 201-214
- Die Evangeliumsantiphonen der Donnerstage in der Fastenzeit, in: Cantus Planus, (Papers read at the 16th meeting, Vienna 2011), Wien 2012, s. 127-134

- Kapitoly v monografii *Katedrála viditelná i neviditelná*, vydává občanské sdružení Hilbertinum o.s. a Archeologický ústav AV ČR Praha, v tisku:
 - Počátky liturgického zpěvu v pražském kostele sv. Víta (s. 28-38)
 - Bohoslužebný program středověkých kapitul (s. 62-63)
 - Arnošt z Pardubic a officium v pražské katedrále (342-349)
 - Spoluúčast na kapitole Pražská katedrální kapitula a „klášter kostela pražského“ – historie a podoba biskupského areálu v letech 1000-1350 (s. 86-96)
- Eine unbekante Quelle zum Prager Offizium des hl. Adalbert, in: Hudební věda 2014/1-2, str. 7-20.

CD se souborem Schola Gregoriana Pragensis (za posledních 10 let)

- **Vêpres pour Sainte-Marie-Madeleine** – jointly with Arslys Bourgogne, dir. Pierre Cao, (Universal Classics France, Lc 280 476 9939), Paris 2006
- **Close Voices from Far-away** – Gregorian chant and buddhist shomyo chants, jointly with Japanese Buddhist monks Gyosan-ryu Tendai Shomyo (Sony BMG 82876873042)
- **Salve Mater, Salve Jesu – Chant and Polyphony from Bohemia around 1500**, Schola Gregoriana Pragensis, Capilla Flaminca, Barbara Maria Willi – organ (EtCetera KTC 1346, distribution Euromusica)
- **Choque du Monde de la Musique** (2007)
- **Dialogues** – dialogue of old and new music, jointly with Jiri Barta – violoncello, Supraphon 2009, SU 4009-2
- **Adventus Domini** – Advent „Rorate Mass“ in Bohemia in 15th and 16th century, Supraphon 2011, SU 4071-2
- **Carolus IV, Rex et Imperator** – Music in the era of Charles IV., Supraphon - ArteVisio 2015, SU 4193-2

Jméno, příjmení, tituly: Tomáš Klír, PhDr., Ph.D.

Fakulta, VŠ ústav: FF UK

E-mailová adresa: tomas.klir@ff.cuni.cz

Vědecký profil:

Zaměstnání a zkušenosti:

2004–2005: Národní památkový ústav, ústř. prac. Praha, referent

2008 : Ph.D., Ústav pro archeologii FF UK

2009–dosud: odborný asistent, Ústav pro archeologii FFUK

2013–2014: roční studijní pobyt na *Centre for Quantitative Economic History*, Faculty of Economics, University Cambridge (stipendium ACEF)

Badatelské zájmy:

- archeologie a lingvistika; migrace, konstrukce etnicity a jazyková změna

- archeologie venkovského prostředí mladšího středověku; agrární dějiny středověku a raného novověku; komercializace středověké společnosti a regionálně rozrůzněný sociálně-ekonomický vývoj (2012-2014 postdoktorský projekt GA ČR)

Výběr ze zahraničních konferencí a působení v zahraničí:

2014	Dialogues with the Past. Nordic Graduate School in Archaeology; <i>Outland use and upland landscapes</i> ("Utmark"); PhD Seminar in Rome, Italy, April 28 - May 2, 2014 (spoluorganizátor)
<u>Členství v mezinárodních radách:</u>	
2010-dosud:	Ruralia, the Jean-Marie Pesez conferences on medieval rural archaeology národní reprezentant a správa webových stránek (http://www.ruralia.cz/)
Publikační činnost za posledních 10 let:	
<u>Shrnutí:</u>	
Publikační činnost k problematice středověkého venkovského prostředí a sociálně-ekonomického vývoje; od roku 2014 také průsečíková témata mezi archeologií a lingvistikou. Celkem 1 monografie v češtině, 1 studie v zahraničním impaktovaném periodiku (8 citací dle WoS, spoluautor), 7 studií v českých a zahraničních periodikách vedených v databázi Scopus (autor, či spoluautor), 5 studií v českých recenzovaných periodikách, 9 studií většinou v zahraničních kolektivních monografiích a sbornících (autor, či spoluautor). V tisku edice historického pramene s rozsáhlými úvodními studiemi (spoluautor). <i>Bolzanova cena</i> rektora UK za dizertační práci „Osídlení zemědělsky marginálních půd v mladším středověku a raném novověku“ (2009).	
<u>5 nejvýznamnějších publikací:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> • Klír, T. 2008: Osídlení zemědělsky marginálních půd v mladším středověku a raném novověku – Settlements of the Margin in the High Middle Age and Early Modern Period. Praha – Brno 2008. • Klír, T. 2016: Sociální kontext slovansko-německého jazykového kontaktu. Severovýchodní Bavorsko a Chebsko v raném středověku, <i>Archaeologia historica</i> 41/1, 301–337. • Klír, T. 2013: Agrarsysteme des vorindustriellen Dorfes. Zur Interpretation mittelalterlicher Ortswüstungen im Niederungs- und Mittelgebirgsmilieu. In: Theune, C. et al. (Hrsg.), Stadt – Land – Burg, Leidorf, 139-157. • Klír, T. 2013: A social-economic interpretation of the regular village layouts in Bohemia and Moravia. In: Klápště, J. (ed.), Ruralia IX, Hierarchies in rural settlements, Turnhout, 447-462. • Klír, T. 2011: Rural Settlements in Bohemia in the 'Age of Transition' (14th-16th century): research concept and preliminary report, <i>Journal of Medieval Settlement Research Group</i> 25 (2010), 52–61. 	

Jméno, příjmení, tituly: Michaela Ottová, doc, PhDr. Ph.D.	
Fakulta, VŠ ústav: FF UK, Ústav pro dějiny umění	E-mailová adresa: (michaela.ottova@gmail.com)
Vědecký profil:	
<u>Zaměstnání a zkušenosti:</u>	
2001	Ph.D., Ústav pro dějiny umění FF UK
2011	habilitace, Ústav pro dějiny umění FF UK

2003 - dosud docentka Ústavu pro dějiny umění FF UK

2002- dosud, docentka Ústav teorie a dějin umění FUD UJEP Ústí n. Labem

2012 - dosud předsedkyně Uměleckohistorické společnosti

2x grant GAČR (ukončeno), 2x NAKI (ukončeno)

Badatelské zájmy:

České a středoevropské sochařství a vizuální kultura 13.-16. století; tvorba výstavních konceptů a alternativní kurátorství starého umění.

Výběr ze zahraničních konferencí a působení v zahraničí:

2003 - Postdoc, Mnichov, Ludwig-Maxmilians Universität, 2008 přednáška - Aktion Wien,

2009 Weesenstein, konference - Německo, 2011 Maribor, kongres dějin umění - Slovinsko

Publikační činnost za posledních 10 let:

Shrnutí:

Publikační činnost zaměřena zejména na problematiku středověké vizuální kultury v sociokulturním kontextu. 2 monografie, 3 kolektivní monografie-výstavní katalogy, cca 15 vědeckých statí v češtině, autorství výstav a kurátorství 10 ks, disertace Gotické sochařství v severních a severozápadních Čechách, 2004 - citováno 115 za poslední 2 roky.

5 nejvýznamnějších publikací:

Ottová M.: Gothic Sculpture in Ore Mountains Region, in: Aleš Mudra - Michaela Ottová (eds): *(Art) Without Borders: Studies on the Medieval Art and Architecture in the Ore Mountains Region*, FF UK Praha 2015

Ottová M., in: Jan Klípa - Michaela Ottová (eds), *Bez hranic. Umění v Krušnohoří mezi gotikou a renesancí*, katalog výstavy, Národní galerie v Praze, Praha 2015, 850 stran, podíl cca 15 procent.

Ottová M., in: Petr Jindra - Michaela Ottová (eds), *Obrazy krásy a spásy. Gotika v jihozápadních Čechách*, Plzeň-Řevnice 2013 (vyšlo 2014), ISBN: 978-80-7467-059-6, (podíl 30 procent)

Ottová M.: Catalogue (MO): in Olga Kotková (ed): *The National Gallery in Prague. German, Austrian, French, Hungarian and Netherlandisch Sculpture (1200-1550). Illustrated Summary Catalogue*. Praha 2014 (podíl 30 procent)

Ottová M.: *Pod ochranou Krista Spasitele a svaté Barbory. Sochařská výzdoba kostela sv. Barbory v Kutné Hoře (1483-1499)*, České Budějovice 2010, 269 s.

8) Orientační údaje o počtech osob zúčastněných na programu

Fakulta (VŠ ústav)	Orientační počet			
	akademických a vědeckých pracovníků	studentů doktorských studijních programů	studentů magisterských studijních programů	studentů bakalářských studijních programů
FF	30	25	20	15

Údaje o případných dalších klíčových účastnících programu, kteří nebudou členy rady programu:

Robert Dittmann, PhD. (bohemistika):

- zabývá se zvláště historickou mluvnicí češtiny, dějinami biblického překladu (zejména v 16. století), biblickou onomastikou

prof. Hana Pátková (pomocné vědy historické)

- zabývá se zvláště středověkou paleografií, edicí historických pramenů, kulturními a sociálními dějinami pozdního středověku (korporace, zbožnost, vzdělanost)

prof. Martin Nejedlý (historie)

- zabývá se dějinami 13.–15. století, literárními díly středověku jako historickým pramenem, historickou antropologií, dějinami imaginace, dějinami česko-francouzských vztahů

prof. Jan Royt (dějiny umění)

- zabývá se zvláště deskovým a nástěnným malířstvím českého středověku v evropském kontextu a středověkou ikonografií

doc. Pavel Sládek (hebraistika, religionistika)

- zabývá se vybranými problémy židovské společnosti ve středověku a v raném novověku, zejména funkcemi rabínských učenců, jejich písemnictvím a myšlením, a dále také židovskou knižní kulturou s důrazem na roli tištěné knihy v období mezi lety 1550 a 1650

Jiří Starý, PhD. (skandinavistika)

- zabývá se problémy staroseverského náboženství, literatury a kultury doby vikinské (ca 800-1066) a skandinávského středověku (1066-1397)

9) Popis programu, včetně návaznosti na dosavadní vědecké výsledky a programy; kritické zhodnocení postavení vědní oblasti na UK v národním a zejména mezinárodním kontextu; návrh klíčových kroků pro zlepšení tohoto postavení v horizontu doby uskutečňování programu, zdůvodnění a rámcový harmonogram těchto kroků, indikátory tohoto zlepšení

1. Postavení studia středověku na UK, v národním a mezinárodním kontextu

Medievistický výzkum probíhá v rámci FF UK i na celé UK dlouhodobě, avšak trpí fragmentací v důsledku rozdělení výzkumné činnosti podle jednotlivých ústavů a kateder. V srpnu 2015 proto vzniklo *Centrum pro studium středověku* (dále CSS, viz css.ff.cuni.cz) jako otevřená platforma, jejímž smyslem je stmelit společenství medievistů na FF UK. V rámci programu Progres bude možné toto centrum skutečně rozvinout, neboť současný stav FF UK v Praze prozatím zdaleka nenaplnuje potenciál CSS hrát zásadní roli v humanitním výzkumu a vzdělávání v evropském měřítku.

Přestože je CSS v tomto ohledu dosud na počátku, je po vědecké stránce výborně vybaveno a jeho jednotliví klíčoví pracovníci jsou ve svých oborech výjimeční. Srovnávací medievistický výzkum spojující takové množství disciplín, jakým disponuje FF UK, nemá v České republice obdoby. Existuje zde sice Centrum medievistických studií (FIÚ AV ČR), které se věnuje studiu středověku od r. 1998 a se kterým bude v rámci projektu také navázána velmi úzká spolupráce, avšak to se primárně zaměřuje na historii a archeologii českých zemí, tj. nevyužívá jednotlivých filologií napříč Evropou, což je jedním z nejdůležitějších záměrů nově založeného CSS.

Navrhovaný projekt v rámci programu Progres se soustředí na středověk jako klíč k hledání možností koexistence v sousedství lidí, komunit, kultur, duchovních tradic, idejí, jazyků a textů. Právě v oblasti středověkých studií probíhá v současné době zásadní výzkum těchto témat, který je zároveň nesmírně aktuální i pro současnost. Klíčovou roli zde hraje rovněž město Praha, jež bylo ve středověku jedním z hlavních evropských center vzdělanosti i setkávání a koexistence různých jazyků, kultur a duchovních tradic. Snad i proto, že tato pokladnice středověké kultury zůstávala ve druhé polovině minulého století z politických důvodů nadlouho špatně dostupná a stranou živé intelektuální komunikace a akademické spolupráce, těší se Praha v nedávných desetiletích mimořádnému zájmu a pozornosti medievistů v evropském i celosvětovém měřítku. To všechno ji znamenitě předurčuje k tomu, aby se stala originálním a vyhledávaným mezinárodním centrem studia středověku s důrazem na postavení českých zemí za středověku v evropských souvislostech a na nadčasové přesahy těchto souvislostí pro naši dobu.

Významné centrum výzkumu podobného charakteru, jako je navrhovaný projekt, představuje Centre for Medieval Literature v Odense a Yorku (dále CML, viz http://www.sdu.dk/en/Om_SDU/Institutter_centre/C_cml). Mezi CML a FF UK zatím existuje spolupráce pouze na individuální úrovni, avšak v rámci navrhovaného projektu se s CML počítá coby jedním ze strategických partnerů CSS a mezi oběma výzkumnými platformami se plánuje úzká spolupráce a přenos know-how. Spolupráce existuje také s mnoha dalšími institucemi a jednotlivými badateli, ale prozatím takřka výhradně na individuální, nikoli institucionální úrovni (viz níže). I v tomto ohledu by zapojení CSS do předkládaného projektu v rámci programu Progres mělo sehrát podstatnou sjednocující a koordinující úlohu.

2. Plánované klíčové kroky a jejich zdůvodnění

a) Vznik tří interdisciplinárních platforem

b) Konsolidace medievistického výzkumu na FF UK

a) Vznik tří interdisciplinárních platforem

Výzkum bude soustředěn pod tři níže definovaná zastřešující témata. Struktura programu nicméně zůstane flexibilní, takže v průběhu řešení projektu bude možné přidat témata další a stávající témata podle potřeby dále strukturovat a profilovat.

A. Sousedství

Problematika vztahovosti středověké kultury byla dosud zkoumána pouze v některých svých aspektech a na různých úrovních. Existuje například výzkum o vzájemných vztazích latinské vzdělanosti a vznikajících literatur ve vernakulárních jazycích, stejně jako probíhá výzkum

všímající si vztahu mezi židovskou, křesťanskou a muslimskou společností, jakož i možností tolerance herezí (zvláště hereze husitské coby českého specifika). Avšak diskurs jednotlivých podoborů je často uzavřen do sebe, takže např. filologové a historičtí lingvisté se nedostatečně zabývají dějinami kultury a specialisté na danou národní literaturu jsou jen omezeně obeznámeni s vývojem metodologií v ostatních literaturách, v historické lingvistice nebo v bádání o latinském středověku.

Ukazuje se, že právě středověkou kulturu je třeba studovat s maximálním důrazem na interdisciplinaritu a propojení metodologií, protože řada otázek nemůže být uspokojivě zodpovězena, aniž bychom brali v úvahu celé spektrum medievistických disciplín. Například mnohé filologické a lingvistické problémy nelze řešit bez zapojení paleografie a kodikologie, jež zase nemohou na dosažené úrovni poznání existovat bez pohledu kulturně-historického. Přístupy mediálních studií, určující postupy digitalizace, stejně jako ediční a překladatelské praxe, musí rovněž reflektovat otázky, jež si klade paleografie a kodikologie. Způsoby digitalizace středověkých pramenů zase zpětně ovlivňují formulaci otázek, jež vznáší literární vědec, kulturní historik nebo muzikolog, a stejně tak i odpovědi na ně. Metodologické přístupy *digital humanities* pak zase přirozeně skrze nová média propojují tradiční oborové pohledy a vytvářejí nové perspektivy, čímž umožňují formulaci zcela nových otázek i u tradičních témat. Uplatnění nových médií (i ve spolupráci s osvědčenými platformami v této doméně, jako jsou Manuscriptorium či Vokabulář webový) zároveň otevírá prostor – do této chvíle bohužel minimálně využitý – k aplikaci medievistických zdrojů a témat v kreativním průmyslu, a tím i k účinnějšímu oslovování a ovlivňování veřejného prostoru.

Významný potenciál přítomného projektu tak tkví především právě v interdisciplinárním propojení umožňujícím zkoumat problematiku sousedství z mnoha relevantních a vzájemně propojených pohledů. Zapojený tým badatelů tak výzkumně a v návaznosti na to i pedagogicky propojí historickou lingvistiku, zkoumání vernakulárních literatur, kulturu latinského středověku, dějiny umění, muzikologii, archeologii, paleografii, kodikologii, problematiku židovské menšiny, otázky marginálních společenských skupin a možností a forem jejich tolerance, stejně jako vztah křesťanské Evropy s muslimskými zeměmi širšího Středomoří, a řadu dalších témat.

Samotný pojem „sousedství“, jenž stojí v centru obsahového vymezení projektu, je jedinečný tím, že dovoluje postihnout vztahovost jazyků, textů, idejí, stejně jako živých lidí nebo společenství, kteří jazyky, texty a ideje tvoří a sdílejí. Stejně tak pojem „sousedství“ dovoluje postihnout různé mody společného bytí: blízkost, sdílení, ale také napětí, jež mohou vyvolat, vyjednávání vzájemných hranic, pokusy blízké ovládnout nebo dokonce vyloučit, politické i ritualizované strategie předcházení konfliktům nebo způsoby znovuoustavení rovnováhy, pokud ke konfliktu došlo. Pojem „sousedství“ navíc dovoluje studovat naznačené otázky nejen ze synchronního a diachronního pohledu, ale také vztahovat výsledky výzkumu na problémy nejsoučasnější. Tento koncept bude celkově zkoumán ve trojí perspektivě: „sousedství“ jako norma a jinakost, „sousedství“ jako konflikt a tolerance a „sousedství“ v proměnách času.

Dále uvádíme příklady výzkumných projektů a konkrétních témat (včetně některých podtémat), které budou v rámci platformy „Sousedství“ realizovány:

- archeolingvistika – jazyk, hmotná kultura a konstrukce identit v raném středověku (Tomáš Klír et al.)
 - vztah mezi slovanskou etnicitou a šířením praslovanštiny na východní periferii francké říše
 - komparativní studium kontaktních zón praslovanštiny s dalšími jazyky
- formace národních jazyků v perspektivě strukturní, sociálně-historické a textové (Jan Čermák et al.)

- národní jazyk (čeština, angličtina aj.) v symbióze a soutěži s latinou, řečtinou, němčinou aj.
 - cizí vlivy na slovní zásobu staré češtiny: přejímání slov, slovtvorné a sémantické kalkování
- standardizace; národní jazyk a žánry
- národní jazyk a překlad
 - český biblický styl v prvních redakcích staročeského překladu
- proměny slovní zásoby v sociálně-historické perspektivě
- národní jazyk a změna náboženského paradigmatu
 - čeština v liturgickém užití v husitství a utrakvismu
- historické metalingvistické komentáře
- součinnost jazyka a materiální kultury ve vytváření sociálních kategorií
- pragmatický rozbor jako prostředek interpretace významu středověkého textu
- kontinuita středověkého písemnictví v národních jazycích (Jan Čermák et al.)
 - tzv. Updated Old English: „tvůrčí opisování“ v stredoanglických rukopisných verzích staroanglických homilií Ælfrice z Eynshamu a Wulfstana z Yorku v lingvistické, filologické a kulturně-historické perspektivě
 - epos a dvorský román
- středověké písemnictví jako jednotný celek
 - srovnávací studium rozmanitých aspektů produkce textů a překladů textů v národních jazycích, jež jsou podmíněny odborným zájmem různých medievistických oborů, s důrazem na překonávání hranic a v souladu se soudobými mezinárodními teoretickými a metodologickými trendy ve smyslu problematizace tradičních periodizací i výkladových modelů a ve smyslu odklonu od národních písemnictví ke koncepci písemnictví středověkého, chápaného jako bohatě rozvrstvený, avšak jednotný celek
 - komparace narativů napříč žánry a v různých kulturních okruzích (Jan Kozák, Jiří Dynda)
 - princip hry ve středověkém textu – jazykové hříčky a jejich funkce v textu, prostředek interakce autora s publikem, humor; (problémy vymezení, porozumění, převedení do moderního jazyka); hra ve smyslu zapojení představitelů publika na základě autorova popudu – exempla, stylistický prostředek *sermocinatio* v kázáních, duchovně vzdělávatelných textech, „zhmotňování“ děje, vstupování do děje prostřednictvím představitelů – otázky dobírání se významu ve středověkých textech, aktivní zapojení na straně čtenáře/posluchače (Klára Petříková)
 - „literatura na okraji“: „nová“ literatura v národním jazyce, jak se živí z existující literatury ve stávajících literárních jazycích, jak se vůči ní vymezuje, co ji definuje; otázky překladu (Helena Znojemská)
 - otázky identity: přivlastňování/adaptace prestižních diskursů a příběhů (typ Brut/Kosmas), případně vytváření vlastních na převzatém půdorysu (Helena Znojemská)
 - historiografie a rytířský román: narativizace v psaných dějinách, historizující prvky ve fiktivním příběhu (Helena Znojemská)
 - cestování motivů a) mezi žánry, b) mezi „vysokou“ a „nízkou“ kulturou (Helena Znojemská)

- výzkum sekvenčnosti (tj. procesuálnosti, přetržitosti, kontinuity a dalších aspektů) v různých kulturních manifestacích středověkého života, a to rozhodným způsobem opět s důrazem na interdisciplinární spolupráci;
 - funkce narativu jako procesuálního řetězce (Jan Kozák, Jiří Dynda)
- ovlivňování, přejímání a sdílení polemických argumentů a motivů Židy, muslimy a křesťany (Daniel Boušek et al.)
 - hebrejská protiislámská polemika *Kešet u-magen* („Luk i štít“) Šim‘ona Šemaḥ Durana z Mallorky
 - sousedství Židů a křesťanů v zrcadle literatury aškenázských pietistů
 - polemický spis *Sefer nicachon* a jeho autor Jom Tov Lipman Mühlhausen
 - židovská a křesťanská biblická exegeze v pozdním středověku
 - biblická polemika – Lipnická Bible (Lucie Doležalová et al.)
- obrazy náboženské konverze v individualizované i srovnávací perspektivě (D. Boušek, J. Dynda, et al.)
 - obrazy konverze na pozadí ovlivňování, přejímání a sdílení polemických argumentů a motivů Židy, muslimy a křesťany
 - konstrukce pohanství ve vztahu k procesu a ideologii christianizace (konflikty a soužití) a otázky synkretismu, resp. kontinuity a přetržitosti tradic v rovině narativní a rituální z hlediska lingvisticko-filologického, religionistického a kulturně-antropologického
 - obraz pohanství v podání křesťanských autorů (i s vazbou na konstrukci etnické nebo politické identity) a následný odraz tohoto obrazu v rétorice křesťanského písemnictví s důrazem na syntézu a komparaci
- divadlo českého středověku (Martin Bažil et al.)
 - vztahy mezi bohemikálním a německým středověkým divadlem (zejména staročeský *Mastičkář* v kontextu příbuzných německých her)
- monasticismus (Iva Adámková)
- hudební kultura českých zemí 14.–15. století ve vztahu k okolním regionům; repertoár duchovní písně a polyfonie umožňuje studovat vzájemnou komunikaci intelektuálních elit prostřednictvím hudebně-literární tvorby (Lenka Hlávková, Jan Ciglbauer)
- středověké profánní umění (Jan Dienstbier)
- cesty a necesty – spojující a rozdělující (Lenka Bobková, Michaela Ottová, Tomáš Klír et al.)
 - výzkum fenoménu propojování cest mezi západem a východem Evropy, a to ve smyslu konkrétním i symbolickém
 - vědomé úsilí Lucemburků začlenit Čechy do těchto souřadnic (centrální postavení Prahy) a důsledky politicko-spoločenských změn po polovině 15. století na komunikační síť, včetně jejich dopadů kulturních
 - sledování „sousedství“ nejen s „cizí“, potenciálně nepřátelskou zemí, ale i mezi zeměmi, které patřily do svazku České koruny (Horní Lužice, Slezsko, Horní Falc), a to i ve smyslu vnímání různých konceptů středověké státnosti a vědomí sounáležitosti (sebeidentifikace), jak ji reflektuje historiografická literatura 15. a 16. století.
 - výzkum s tímto tématem spjatých otázek historických, literárně-historických, kunsthistorických, muzikologických, a dále otázek zkoumání identit

- vztah mezi Čechami a „cizími“ zeměmi, tj. vědomí sounáležitosti (sebeidentifikace), jak jej zřetelně reflektuje především historiografická literatura v Horní Lužici, či ve Slezsku, zachovaná od 16. století
- hudebně-liturgické tradice českých zemí jako průsečík společného evropského dědictví a lokálních specifik (David Eben, Lenka Hlávková, Jan Ciglbauer et al.)
- dílčí umělecko-historický, historický a archeologický výzkum zaměřený:
 - 1) na tzv. Pooharskou cestu (napojenou na obchodní centra ve Frankách), která propojovala klíčová města v Poohří v severozápadních a západních Čechách (Cheb, Klášterec, Kadaň, Chomutov) a dále pod hřebenem Krušných hor vedla až na hranice Českého království
 - 2) na tzv. Norimberskou (tzv. Goldene Straße) a Žitavskou cestu, které na sebe navazovaly v Praze. Spojovaly tak Čechy s hlavními tepnami směřujícími ze západní Evropy dále na východ (jižní Dunajská cesta a její další větve, severní tzv. Hohe Straße neboli Via regia). K jižním komunikacím se snažil přiblížit Karel IV. (vybudoval české državy v Horní Falci), Via regia procházela Horní Lužicí a Slezskem, které patřily k České koruně od dob Jana Lucemburského. Tyto spojnice měly politický, strategický, ekonomický i kulturní význam a jejich dostupnost, nebo naopak přerušení, se odráží ve všech těchto rovinách vývoje státnosti, společnosti, myšlenkových a kulturních proudů, včetně otázek konfesijních
- středověká populace – vzájemná interakce rozrůzněných sociálně-ekonomických a demografických celků/komunit jako jeden z hybatelů historického vývoje (Tomáš Klír et al.)
 - Chebsko v pozdním středověku (sociálně-ekonomická a demografická analýza knih chebské zemské berně, 1392–1757)
 - proměny venkovského prostředí ve 14.–16. století; nížinné vs. horské oblasti; procesy pustnutí; výzkumy zaniklých středověkých vsí situovaných v různých ekologických podmínkách

B. Materiální text v medievistické a interdisciplinární perspektivě

Tato platforma vychází z metodologie, již v posledním desetiletí ustavil Peter Stallybrass (University of Pennsylvania) a jež vychází z konceptů „sociologie textu“ (Don McKenzie) a „způsobů čtení“ (Roger Chartier: *pratiques de lecture*). Zmíněné metodologické koncepty se odvíjejí od premisy, že materiální forma ovlivňuje recepci a šíření textu a je neoddělitelná od textu jako takového. Nápis na stěně hrobky, svitek, kodex, středověký rukopis, tištěná kniha nebo „tekutý“ digitalizovaný text odrážejí specifické společenské a kulturní podmínky a samy je následně ovlivňují. Východiskem bude medievistická tematika, avšak současně je panel chápán jako platforma otevřená nejširší mezioborové spolupráci napříč fakultou. Zabývá se jak tématy historickými, tak zcela soudobými, souvisejícími s metodologickými otázkami, jež se dotýkají celé řady oblastí, např.:

- vztahu mezi textem a médiem;
- vztahu mezi materializací textu a jeho performancí: orality a auralitu textu, performativního aspektu a paměti ve vztahu k zapsané podobě;

- společenského zakotvení materiálního textu z diachronní perspektivy;
- teoretických problémů digitalizace ve vztahu k původnímu médiu;
- vztahu soudobých náboženských hnutí k novým médiím (odmítání vs. osvojení);
- materiálního textu a akademického výzkumu (paleografie, kritické edice, metodologie práce s médiem materiálním ve srovnání s prací s médiem digitálním).

Níže uvádíme příklady výzkumných projektů a konkrétních témat (včetně některých podtémat), které budou v rámci platformy „Materiální text v medievistické a interdisciplinární perspektivě“ realizovány:

- *Scientiae auxiliares historiae* (Marie Bláhová, Hana Pátková, Ivan Hlaváček et al.)
 - písmo a lidé ve středověku
 - středověké písmo v Čechách
 - diplomatika a kodikologie vrcholného a pozdního středověku
 - městská diplomatika
 - písemná kultura lucemburského období
 - specializovaný výzkum v oblasti sfragistiky středověku
 - pomocné vědy historické pro současnou medievistiku – reflexe změn, které proběhly v oboru od poloviny minulého století, kdy Heinrich Fichtenau vydal proslulou „Arengu“ především v diplomacie, chronologii a kodikologii
 - dějiny pomocných věd historických
- notové písmo v českých zemích 12.–15. století (David Eben, Lenka Hlávková, Jan Ciglbauer)
- židovská kniha (Pavel Sládek, Olga Sixtová et al.)
 - výzkum v oblasti židovské knižní kultury vychází přirozeně z pražského prostředí (hebrejská tiskárna byla založena v Praze roku 1512 jako nejstarší na sever od Alp), představuje však současně téma s mnoha přesahy:
 - pražská židovská knižní produkce probíhala v neustálém kontaktu s ostatními významnými centry židovského knihtisku (Benátky, Krakov, Lublin, později Amsterdam) a také s knihtiskaři nežidovskými
 - raně novověké židovské tiskárny chápeme jednak jako centra komunikace a šíření ideologií (setkávají se zde autoři-učenci s cestovateli, kteří přinášejí nové texty, a s mistry, kteří knihu vyrábějí, ale také současně čtou), jako místo vyjednávání mocenských vztahů skrze text (náboženské autority se snaží kontrolovat, které texty jsou vydávány) a jako místo institucionalizace dohledu (zavádění aprobací)
 - dotýkáme se i problému jazykového (hebrejská kniha jako prestižní artefakt vs. jidiš kniha pro skutečné čtení)
 - předmětem bádání bude i charakter informačních toků v současné židovské společnosti, zejména způsob využívání a naopak odmítání elektronických médií (některé skupiny např. zakazují používání internetu)
 - budeme zkoumat mechanismy, kterými institucionalizovaná autorita reguluje tok informací (např. povinné používání jidiš jako filtrující bariéry), např.:
 - filosofická literatura v hebrejštině na přechodu od rukopisu k tištěné knize (Milan Žonca)
 - komentovaná regesta (pinkas) židovské obce v Kolíně z konce 18. a počátku 19. století; text je psán směsicí hebrejštiny, jidiš, němčiny a češtiny (Olga Sixtová, překlad)

- židovská filosofie a její kořeny v islámsko-arabské civilizaci (Daniel Boušek, Dita Válová)
 - kořeny politického myšlení v islámu; dílčím cílem projektu bude zpřístupnit vybrané základní texty středověké islámské a židovské filosofie:
 - komentovaný překlad Fárábího *Ctnostné obce a Státníkových aforismů*
 - výbor z *Knihy o víře a vědě* Saadji Gaona z Bagdádu (10. století)
 - novoplatonské vlivy v judaismu a islámu, především s ohledem na dílo Avicenny a Ibn Gabirola a jejich přenos do evropské scholastiky
 - sdílení a přejímání literárních textů a žánrů na příkladu *Knihy úlevy* kajruvánského rabína Nisima ben Jaakova ibn Šáhína (10. století)
 - postavení a funkce hebrejštiny a arabštiny v židovské středověké literatuře
- středověké latinské rukopisy a knihovny (Lucie Doležalová et al.)
 - sborníky Oldřicha Kříže z Telče
 - ars dictaminis
- oralita a materializace textu ve vývoji evropského eposu v komparativní perspektivě (Jan Čermák et al)
- *Fontes Cantus Bohemiae* – databáze liturgických pramenů z českých rukopisných fondů (www.cantusbohemiae.cz), spojená s mezinárodním projektem CANTUS Index (www.cantusindex.org) se sídlem v Kanadě (David Eben et al.)
- *digital humanities* (Lucie Doležalová, Jan Dienstbier, Tomáš Klír)

Kromě toho budou v rámci této platformy vznikat různé edice, komentované překlady středověkých děl a také výsledky v digitální podobě.

Plánované edice zahrnou např.:

- prameny k sociálně-ekonomickému a demografickému vývoji středověké populace: chebské berní rejstříky z roku 1424 a 1469 (Tomáš Klír, Hana Pátková et al.)
- výběr děl Oldřicha Kříže z Telče a Matouše Berana (Lucie Doležalová)
- Listy královny Kunhuty (Francesca Battista)
- Francesco de Mayronis (Ricardo Burgazzi)
- historiografické texty B. Sculteta (16. století) uložené ve věžích města Zhořelce (Lenka Bobková a Jan Zdichynec)
- Manlius, lubáňské kroniky: úvody ke kronikám, výběrové edice, studie jako klíč k pochopení vnímání historického odkazu, výzkum antických stop v hornolužickém dějepisí atd. (Jan Zdichynec)
- staročeská *Legenda o svaté Kateřině* (František Martínek)

Překladatelské projekty zahrnou např.:

- *Pan Gawain a Zelený rytíř* (anglický rytířský román, 14. století) (Jan Čermák)
- *Andreas* (staroanglický epos o sv. Ondřeji) (Helena Filipová)
- středověké drama (Martin Bažil et al.)
 - výbor z latinských her: Hildegarda z Bingen, *Ordo virtutum*
 - výbor z německých her: *Trevírská velikonoční hra*, *Pražská hra o večeri Páně*, *Vídeňské pašije*
- *Žitavská kronika* Jana z Gubenu (Lenka Bobková et al.)
- Saadja Gaon, *Knihy o víře a vědě* (výbor, náboženská filosofie) (Dita Válová a Daniel Boušek)
- Fárábí, *Ctnostná obec* (politická filosofie) (Dita Válová a Daniel Boušek)
- Nisim ben Jaakov ibn Šáhín, *Knihy úlevy* (rabínská exempla) (Daniel Boušek)

- regesta židovské obce v Kolíně z konce 18. a počátku 19. století (Olga Sixtová)
- životopisy Oty Bamberského (Jiří Dynda)
- cyklus faerských balad o Sigurdovi (David Šimeček)
- *Sága o utrpení Jóna Magnússona* (David Šimeček)
- překlady střeđoanglické legendární a vzdělavatelné prózy tzv. Wooing Group, Katherine Group – *Katherine, Margaret, Juliana, Hali Meiðhad, Sawles Warde, Wooing of our Lord, Ureisun of ure Leafdi, On Lofsong of ure Leafdi* (Klára Petříková)

C. Neporozumění

Středověká mentalita je pro nás srozumitelná jen z části. V čem se liší od té dnešní? A jak to můžeme zjistit? Tato platforma se zaměřuje na ty aspekty středověké kultury, kterým dnes nerozumíme. Mapuje druhy neporozumění a různé úspěšné pokusy o interpretace. Pojímá naše neporozumění jako klíč ke středověké odlišnosti a zároveň jako hnací sílu vytváření nových interpretací. I to, čemu nerozumíme, vždy nějak zpracováváme – zjednodušujeme, nahrazujeme, doplňujeme, upravujeme, nebo prostě vytěšňujeme a pomíjíme.

Tato platforma se pokusí o vřled do tohoto komplexního procesu cestou společné, interdisciplinárně založené četby, analýzy a interpretace vybraných obskurních středověkých textů a jejich dosavadních vědeckých rozborů. Zvláštní pozornost bude věnována textům, které vyvolávaly a vyvolávají protichůdné interpretace, např. satírám, parodiím a alegoriím. Pozornost bude ovšem věnována i dalším pramenům znakové povahy, vyžadujícím či umožňujícím adaptaci filologických metod zkoumání, např. v muzikologii či ve výtvarném umění.

Specifickou kategorií v oblasti (ne)porozumění tvoří popisy liturgických obřadů v rubrikách liturgických knih. K jejich interpretaci je třeba znát celkový kontext dobové liturgické praxe, v úvahu je nutno vzít také hudební stránku a často i architektonickou podobu konkrétního sakrálního prostoru, v němž se obřady konaly.

Platforma chce nabídnout nový vřled nejen do středověké literatury, hudby, výtvarného umění a historických pramenů, ale také do proměn bádání o těchto oblastech. Pokusí se jednak definovat různé vřlvy na naše interpretace, naše představy, preference a způsoby formulování a zodpovídání otázek, jednak poukáže na vřliv jednotlivých přístupů na interpretační komunity stejně jako na (neustále se měnící) obraz středověku.

Níže uvádíme příklady výzkumných projektů a konkrétních témat (včetně některých podtémat), které budou v rámci platformy „Neporozumění“ realizovány:

- internacionální gotika a Praha (cca 1350–1450) (Michaela Ottová et al.)
 - Snaha o porozumění vnímání a používání obrazu ve středověku stojí v základu každé snahy o interpretaci artefaktů ze všech oblastí středověké vizuální kultury. Nejde jen o původní protichůdná pochopení, hodnocení či interpretace středověkých artefaktů, ale i proměny úřlů pohledu na jejich funkci, význam i podobu v následujících staletích a především jejich převedení do současného badatelského diskurzu.
 - Fenomén internacionální gotiky, určitý koherentní vizuální kánon vícerych uměleckých druhů, postupně formulovaný ve druhé polovině 14. století, se objevuje takřka současně v řadě evropských uměleckých center, vázaných především na panovnické dvory (Paříř, Praha, Milán, Budín, Vídeň, Vratislav, Salcburk a další). Tento fenomén je sledován již od doby své první teoretické reflexe, provedené F. Courajodem (1892), s legitimní snahou o pochopení významu, enigmatického vzniku a šíření napříč Evropou.

- Tyto a mnohé další otázky, týkající se např. jeho společenské funkce, zůstávají dodnes plně neobjasněny a jsou lákavou nabídkou pro široké interdisciplinární studium a interpretace, na základě analýzy jeho různých projevů v rámci evropské vizuální kultury. Současný pohled si klade za cíl přesunout důraz z formální a ikonografické analýzy na recepci obrazů a utváření jejich významů v jejich náboženských, sociálních, ekonomických a ideových dimenzích.
- V duchu současného směřování studia dějin náboženské kultury od tradiční priority textu ke zkoumání vizuálních a materiálních relikvií náboženské praxe se tato platforma soustředí na vizuální komunikaci, tj. způsoby, jimiž obrazy formovaly a komunikovaly náboženské významy, rituály a normy. Především ve sledovaném období internacionální gotiky měli vzdělanci tendenci koncipovat obrazy a rozumět jim skrze text. Senzuální a intuitivní porozumění laiků zůstávalo v dějinách umění středověku donedávna v pozadí. Z nereflektovaného upřednostňování prvního přístupu (tradiční ikonografie a ikonologie) vyplývá nebezpečí neporozumění komplexnímu charakteru středověkého obrazu, který fungoval i mimo hranice průběžně vymezované církevními autoritami. Pokusíme se tyto dva aspekty vyváženě zohlednit.
- Při formování středoevropské varianty internacionální gotiky – krásného slohu sehrála primární roli lucemburská Praha. Z umělecko-historického pohledu jsou klíčovými doklady internacionální gotiky obě základní obrazové formy – „krásná madona“ a „krásná pieta“, formulované v pražském prostředí závěru 14. století, vysoce kultivovaném z uměleckého, intelektuálního i teologického hlediska. Genezi jejich vzniku a rozkrývání jejich teologických významů, ale také kultovních, performativních a širěji i společenských funkcí se bude věnovat obnovené studium krásného slohu, založené na interdisciplinárním dialogu.
- role hudby a jednotlivých stylových vrstev (pozdní chorální repertoár, ars nova, minnesang) ve formování Prahy jako politického a kulturního centra římské říše (David Eben et al.)
- liturgická praxe v Čechách – možnosti jejího poznání komparací liturgických a archeologických pramenů k církevním stavbám Pražského hradu (David Eben, Jana Maříková Kubková)
- architektonická skulptura v receptivně-funkčních souvislostech středověkého farního kostela (Michaela Ottová et al.)
 - souhrnné zpracování architektonického sochařství městského a venkovského farního kostela období gotiky (14.–16. století) v Českých zemích se zaměřením na receptivně-funkční hlediska

Další plánované platformy součinnosti výzkumu v rozmanitých medievistických oborech, zde alespoň stručně načrtnuté, se mohou týkat např.:

- studia prolínání a konfliktů mezi středověkým křesťanstvím a ostatními náboženstvími v široké škále kulturních a společenských fenoménů, s obecným přesahem k problematice modelů náboženské symbiózy a náboženského střetu v naší době;
- studia aktivní role jazyka a materiální kultury v udržování, strukturování a transformaci sociálních vztahů; studia způsobů vytváření a reprezentace sociálních kategorií sjednocujících, mobilizujících, či naopak rozdělujících středověkou společnost (etnicita, sociální status, gender, věk); studia rozdílné realizace jazyka a hmotné kultury v sociálně různě vyhraněných kontextech; kontextuálního a historicky podloženého čtení hmotných pramenů.

b) konsolidace medievistického výzkumu na UK

- vznik organizačně stmelené, kolegiální, mezinárodně integrované a na naléhavé výzvy současného akademického světa zároveň pružně reagující platformy,

- která vyvíjí soustavnou činnost v podobě výzkumných projektů domácích (ve spolupráci jednotlivců, ústavů i kateder v rámci FF UK a ve spolupráci externí) i projektů zahraničních
- která synergicky sjednocuje lidský a badatelský potenciál (postdocí, externí spolupráce)
- která sdílí strategické informace, vědecké poznatky a péči o studenty ve všech typech studia s důrazem na studium doktorské
- flexibilní podpora interdisciplinárních projektů na základě strukturované vnitřní soutěže
- strategická partnerství v rámci ČR (CMS FIÚ AV, Národní knihovna, Ústav pro jazyk český AV ČR, Manuscriptorium, Národní památkový ústav, Národní galerie v Praze, Západočeská galerie v Plzni, AMP atd.)
- strategická partnerství se zahraničními institucemi (viz níže)
- příprava nových společných projektů

Program počítá s přirozenou interakcí s výukovou činností na FF UK. Konceptně a zčásti i tematicky navazuje mj. na paralelní seminární řady *Medieval Conceptual Conflicts and Contrasts*, resp. *Medieval Social Conflicts and Contrasts*, v současné době FF UK již podpořené.

c) podpora mladých badatelů (doktorandů a postdoků)

- přímá podpora výzkumu a prezentace výsledků mladých badatelů
- vytvoření společného doktorandského středověkého semináře
- organizace příležitostí integrujících setkávání a spolupráci medievistů různých oborů a odborné zkušenosti s důrazem na metodologii a prezentaci a sdílení dosažených badatelských výsledků
- vytváření výzkumných a výukových příležitostí pro mladé badatele – zahraniční stáže, kurzy atp.

3. Harmonogram

Program bude realizován v ročních cyklech, aktivity budou podpořeny na základě vnitřní soutěže, organizované, monitorované a vyhodnocované radou, a to v rámci programu a v závislosti na rozpočtu s důrazem na náležitou podporu aktuálně nejvýznamnějších organizačních počinů (konference, kolokvia, workshopy aj.) a počinů publikačních (odborné monografie, publikace dizertací, překlady aj.). Postdocí a externí pracovníci budou vždy podpořeni na jeden kalendářní rok, možné prodloužení podpořeného projektu bude projednáno radou. V každém roce proběhne evaluace výsledků a budou naplánovány konkrétní aktivity a výstupy na rok následující.

Vzhledem k tomu, že jde o program organizující akademickou činnost ve sféře, která nemá v podmínkách FF UK dosud zřejmé precedenty a která se proto typicky soustředí na podporu nejmladších badatelů a výchovu nastupující generace medievistů, je harmonogram ve vazbě na vnitřní soutěž závislou na rozpočtu koncipován jako otevřený, ovšem s důrazem na vše podstatné, tedy nárůst zájmu o studium středověku, pokud jde o

- počet odborných publikací, zejména mezinárodních;
- organizaci vědeckých událostí, zejména na základě mezinárodní spolupráce;
- počet disertací a magisterských závěrečných prací na rozmanitá medievistická témata, zejména na základě podvojného, mezinárodně ukotveného vedení;
- počet badatelských a organizačních výstupů, jež budou výsledkem spolupráce akademiků různých oborů a metodologických přístupů;
- integraci mladých a nejmladších medievistů do badatelských a organizačních projektů;

- profilaci medievistické výuky napříč obory v rámci i vně FF UK.

4. Indikátory zlepšení

a) publikace

- publikace budou tvořit hlavní výstupy programu;
- postupně by měl narůstat podíl publikací u kvalitních mezinárodních nakladatelů a se zahraniční účastí;
- výjimečným rysem tohoto programu je podpora edičních a překladatelských počinů, které významně přispějí ke komparativnímu studiu souvislostí a vztahů nejrůznějších medievistických témat a konceptů s důrazem na české prostředí jako integrální součást středověkého panoramatu

Indikátor lze posuzovat podle počtu publikací v různých kategoriích (typ publikace, jazyk, prestižnost nakladatelství).

b) příprava společných mezinárodních projektů jednak v linii filologické, historické, kunsthistorické, muzikologické, archeologické aj., jednak v rámci týmové spolupráce na bázi tematické a metodologické: tematická a metodologická profilace, networking

- cílem programu je zvýšit úspěšnost v mezinárodních projektových soutěžích a získávat další finanční prostředky na výzkum

Indikátor lze posuzovat podle počtu účastí v mezinárodních programech, případně dle množství získaných prostředků.

c) reprezentace účastníků projektu na významných zahraničních konferencích a zvaných přednáškách i prostřednictvím domácích konferencí organizovaných v rámci programu se strategickým cílem zabezpečit přenos know-how na mezinárodní úrovni.

Indikátor lze posuzovat podle počtu účastí na zahraničních akcích a počtu konferencí a workshopů organizovaných v Praze.

d) návštěvy významných odborníků na UK a jejich zapojení např. do vedení a evaluace doktorandů a do evaluace postdoků

- jde opět o přenos know how a rozvoj vzdělávání mladých badatelů; počet návštěv zahraničních badatelů by se měl zvyšovat

e) rozvíjení schopností doktorandů a mladých badatelů

- jde o jednu z nejdůležitějších součástí navrhovaného programu: doktorandům a mladým badatelům bude věnována zvláštní péče, budou pro ně organizovány přednášky a workshopy, budou pečlivě vedeni, bude se jim pomáhat s vlastními publikacemi, výstupy na konferencích, projektovými přihláškami atp.

Tento indikátor lze měřit podle počtu vzdělávacích akcí pro mladé badatele, počtu jejich publikací a veřejných vystoupení, a dále podle počtu jejich úspěšných grantových přihlášek.

f) propojení s výukou:

- nárůst počtu doktorandů-medievistů;
- vedení společného medievistického doktorandského semináře;
- nárůst počtu studentů magisterských a bakalářských programů se soustředěným zájmem o problematiku středověku.

Program bude úzce propojen s výukou, která není ukotvena v jediném ústavu, ale probíhá napříč celou FF UK. Nabízené medievistické kurzy budou propagovány na stránkách CSS

(css.ff.cuni.cz). Indikátor může být hodnocen podle počtu studentů bakalářských, magisterských a doktorských programů, kteří píší kvalifikační práce na téma z oblasti středověké kultury.

Cílem programu je zavedení společného interdisciplinárního doktorandského semináře, který by měl být realizován po celou dobu projektu a měl by napomáhat vzájemné komunikaci a předávání zpětné vazby.

g) výstavy, spolupráce s veřejnou sférou

Program neopomíjí ani popularizaci výstupů. Samostatnými plnohodnotnými výstupy jsou výstavy a katalogy k nim. Dále jsou plánovány přednášky pro širší veřejnost, vystoupení v médiích, popularizační publikace.

10) Podklady pro stanovení výše finanční bonifikace programu

bonifikace mezinárodní spolupráce

Současná mezinárodní spolupráce členů programu je rozsáhlá. V rámci jednotlivých pracovišť FF UK, jež jsou do předkládaného programu prostřednictvím svých členů zapojena, existuje dobře fungující dlouhodobější medievistická spolupráce např. s těmito institucemi:

- Centre for Medieval Literature, Odense-York (Lars Boje Mortensen, Elizabeth Tyler);
- Centre for Comparative Studies, Siena (Francesco Stella);
- Centre for Medieval and Early Modern Studies, University of Kent in Canterbury (Peter Brown, Sarah James, Helen Gittos, Ryan Perry);
- University of Oxford (Vincent Gillespie, Andy Orchard, Daniel Wakelin);
- University of Cambridge (Helen Cooper, Richard Dance)
- Centre for Quantitative Economic History, University of Cambridge (Sheilagh Ogilvie);
- Ludwig-Maximilians Universität München (Wilhelm Heizmann);
- Institut für Kunstgeschichte, Universität Wien;
- Geisteswissenschaftliche Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas (GWZO), Universität Leipzig (Matthias Hardt, Christian Zscheschang);
- Institut für Kunstgeschichte, LMU München
- Uniwersytet Wrocławski (University of Wrocław – účast na projektu Cohesion building of multiethnic societies, 10th-21th c. – spolukoordinátor Jan Zdichynec)
- Universität Potsdam, projekt „Karl IV. Ein Kaiser in Brandenburg“ řešený v rámci česko-německého fondu budoucnost (Der deutsch-tschechische Zukunftsfond)

V rámci programu hodláme mezinárodní spolupráci dále rozvíjet a konsolidovat. Zaměříme se především na zintenzivnění stávající spolupráce – přípravu společných publikací, projektů, výstav atp. (viz výše)

Příklady existujících společných publikací:

- Lucie Doležalová, Farkas Gábor Kiss and Rafał Wójcik, *The Art of Memory in Late Medieval East Central Europe*. Budapest and Paris: L'Harmattan, 2016
- Lucie Doležalová a Kimberly Rivers, eds. *Medieval Manuscript Miscellanies: Composition, Authorship, Use*. Krems: Institut für Realienkunde des Mittelalters und der frühen Neuzeit, 2013

Příklady plánovaných společných publikací:

- Lucie Doležalová a Farkas Gábor Kiss – studie: *Cultural Landscapes of Medieval Central Europe: literacy, education, science*, do monografie *Handbook to Medieval Central Europe* (Ashgate, 2018)
- Peter Brown – Jan Čermák (eds.): *Chaucer in Bohemia* (Boydell and Brewer, 2018)

Příklady existujících společných grantových projektů:

- HERA: „Sound Memories: The Musical Past in Late-Medieval and Early-Modern Europe“ (SoundMe) – spolupráce s univerzitami Cambridge, Heidelberg, Utrecht, a s Polskou akademií věd ve Varšavě (2016–2019, David Eben a Lenka Hlávková)
- program Erasmus+ Key Action 2: Strategic Partnerships *Digital Editing of Medieval Manuscripts* – spolupráce s Queen Mary University of London, Univerzitou v Sieně, Univerzitou v Lyonu, a knihovnou v Klosterneuburku (2014–2017, Lucie Doležalová)
- projekt *Chaucer in Bohemia* (ve spolupráci s Centre for Medieval and Early Modern Studies, University of Kent in Canterbury, Jan Čermák)
- Česko-švýcarský fond budoucnosti, spolupráce se Stiftsbibliothek Sankt Gallen – společný kurz v ČR i ve Švýcarsku (2016, Iva Adámková)

Připravované mezinárodní projekty:

- Uppsala universitet (znovupřipravovaný projekt s pracovním názvem „Living on the Rural Edge“ pro HORIZON 2020, únor 2017) (Tomáš Klír)
- Universidad de Sevilla (znovupřipravovaný projekt „Middle Ages, Europeanisation, tangible and intangible cultural heritage“ pro HORIZON 2020, nejspíše až 2018) (Tomáš Klír)
- Universität Regensburg, Regensburger Dialektforum (projekt plánovaný pro BAYHOST) (Tomáš Klír)
- Universität Wien – program AKTION, středověká latinská literatura (Lucie Doležalová)
- University of Groningen – „Well-Being in the Middle Ages“ – znovupřipravovaný projekt v rámci Marie Curie Initial Training Networks (Lucie Doležalová)
- CNRS Lyon – projekt na intensive school of digital editions for medievalists (L. Doležalová)
- Centre for Medieval and Early Modern Studies, University of Kent in Canterbury – projekt „Chaucer in Europe“, European Partnerships (2017–) (Jan Čermák)
- Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg, projekt s názvem „*Masāʿil al-khilāf* – The Samaritan polemical treatise against the Rabbanites“, Humboldt Fellowship for Experienced Researchers (Daniel Boušek)
- Universität Potsdam (v rámci fondu Zukunft – Budoucnost) „Karl IV. Ein Kaiser in Brandenburg“: výstava a studentsko-doktorandský workshop (Lenka Bobková a Jan Zdichynec)

Příklady dlouhodobých pobytů akademických a vědeckých pracovníků a studentů doktorských studijních programů, kteří se podílejí na uskutečňování programu, na zahraničních vědeckých institucích:

- Martin Bažil - postdoktorand (stipendium Humboldt-Stiftung), FU Berlin a LMU München (2011–2013)
- Daniel Boušek - fellowship na Herbert D. Katz Center for Advanced Judaic Studies, University of Pennsylvania (2015)
- David Eben – Universität Luzern, Švýcarsko (2008–2012)

- Tomáš Klír: studijní pobyt na *Centre for Quantitative Economic History*, Faculty of Economics, University Cambridge (stipendium ACEF) (2013–2014)
- Pavel Sládek – postdoktorand na Herbert D. Katz Center for Advanced Judaic Studies University of Pennsylvania, USA (2013)

studenti doktorských studijních programů:

- Matouš Turek, PhD. historie, co-tutelle, Univerzita Rennes (prof. Nejedlý)
- Věra Vejrychová: PhD. historie, co-tutelle, Sorbonne (prof. Nejedlý)
- Jan Vojtíšek: PhD. historie, co-tutelle, Sorbonne (prof. Nejedlý)
- Sára Vybíralová: PhD. historie, co-tutelle, L'École des hautes études en sciences sociales (EHESS) (prof. Nejedlý)
-

Plánované dlouhodobé pobyty členů programu (příklady):

- Iva Adámková – Uni. Konstanz, ZS 2016
- Daniel Boušek – Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg, ZS 2016, LS 2017, LS 2018

Příklady dlouhodobých pobytů zahraničních vědeckých pracovníků na pracovišti fakulty (VŠ ústavu) zapojeném do programu

- Jeff Rider (Wesleyan University) – výuka na FF UK v ZS 2016, LS 2017 a LS 2018

Společné studijní programy

- prozatím neplánujeme, budeme se ale pokoušet o společné programy rámci projektů Marie Curie International Training Networks
-

Příklady dalších vědecko-výzkumných aktivit

a) plánované týmové publikace

- *České državy na tzv. norimberské cestě* (různé roviny kontaktů s pražským centrem, vliv franké kulturní oblasti na umění v západní části Čech ve 14.–15. století (Michaela Ottová, Lenka Bobková, Mlada Holá)
- *Model pozdně středověkého státu a jeho integrační i dezintegrační projevy* (na příkladu Horní Lužice, 13.–16.stol) (Lenka Bobková, Mlada Holá, Jan Zdichynec, Michaela Ottová)
- *Architektonická skulptura v receptivně-funkčních souvislostech středověkého farního kostela* (Michaela Ottová et al)

b) plánované společné výstavy

- výstava Eucharistická úcta pozdního středověku – Muzeum umění Olomouc, Královská kanonie premonstrátů na Strahově, Západočeská galerie v Plzni (březen 2017) (Michaela Ottová et al)
- Mýtus Ulrich Creutz a Kadaň – Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích (červen 2017) (Michaela Ottová et al)
- Plzeňská Madona – prazdroj krásného slohu (Západočeská galerie v Plzni, listopad 2018) (Michaela Ottová et al)

- Lipnická Bible – ve spolupráci s The Museum of the Bible, Oklahoma (2021) (Lucie Doležalová)

c) plánované konference (příklady)

- „Archeologie a lingvistika“ (2017) (Tomáš Klír)
- „Internacionální gotika a Praha“: interdisciplinární workshop (FF UK, CMS) k rozpracovanosti tématu krásného slohu (2017) (Michaela Ottová)
- „Sousedství zemí České koruny za vlády Lucemburků“ – kulturní aspekty soužití v rámci České koruny (2018) (Lenka Bobková)
- kolokvium „Korunní země v dějinách českého státu“ (2018, 2020) (Lenka Bobková, Jan Zdichynec, Mlada Holá, Michaela Ottová, Tomáš Klír)
- kolokvium „*Roma aeterna* – k recepci antiky v (českém) středověku“ (2018–2021) (Martin Bažil)
- celosvětový kongres *Société internationale d'étude sur le théâtre médiéval* (společně s Kabinetem pro klasická studia Filosofického ústavu AV ČR) (2022) (Martin Bažil)

d) přednášky a účast na konferencích (příklady)

- 2017: RURALIA XII in Kilkenny (Ireland), 11th – 17th September 2017; "Transitions and Transformation in the Medieval and Early Modern Countryside" (Tomáš Klír)
- 2017: European Association of Archaeologists Conference, Maastricht, Netherlands, 29th August – 3rd September 2017 (Tomáš Klír)

11) Předpokládaný procentuální podíl finančních prostředků alokovaných jednotlivými participujícími fakultami (VŠ ústavy) v prvním roce uskutečňování Programu a přibližný výhled na další čtyři roky

FF UK 100 %.

12) Údaje o projednání přihlášky programu vědeckými radami všech fakult (VŠ ústavů) UK, na nichž má být program uskutečňován

Fakulta (VŠ ústav)	Datum projednání přihlášky vědeckou radou fakulty (VŠ ústavu)	Výsledek projednání přihlášky vědeckou radou fakulty (VŠ ústavu)
FF	29. 9. 2016	

13) Datum a podpis koordinátora:

14) Podpisy děkanů (ředitelů) všech fakult (jiných součástí) UK, na kterých má být program uskutečňován

Fakulta (VŠ ústav)	Jméno, příjmení, děkana/ředitele tituly	Datum a podpis děkana/ředitele
FF UK	Doc. Mirjam Fried	